

Uudenmaan liitto

toimisto@uudenmaanliitto.fi

ASIA:

Ämmässuoliikkeen yhteinen lausunto Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta, 17.12.2007

LAUSUNNON ANTAJAT:

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry (KYY), Kirkkonummi
Kolmperän asukasyhdistys ry, Espoo
Nuuksion omakotiyhdistys ry, Espoo
Espoonkartanon omakotiyhdistys ry - Esbogårds egnahemsförening r.f., Espoo
Espoon ympäristöyhdistys ry, Espoo
Föreningen för Norra Kyrkslätt - Pohjois-Kirkkonummi-yhdistys ry, Kirkkonummi
Arja Alho, Kirkkonummi

LAUSUNNON JÄTTÖAJANKOHTA:

Lausuntopyynnön mukainen lausuntoaika päättyy 17.3.2008

LAUSUNNON LAATIJA JA PROSESSIOSOITE:

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry
c/o Jussi Pesola, puheenjohtaja

LAUSUNTO

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa.

YLEISTÄ

VAIHEMAAKUNTAKAAVAEHDOTUKSESSA EDELLEEN KESKITETÄÄN ÄMMÄSSUON-KULMAKORVEN ALUEELLE KOHTUUTTOMASTI JÄTE- YMS. TOIMINTOJA.

Ämmässuon alueen toimintojen osalta vaihekaavaehdotus ei ole kehittynyt luonnosvaiheessa esittämiemme vaatimusten suuntaan lainkaan. Ehdotuslausunnossamme toistamme siis paljolti samoja näkökantojamme ja vaatimuksiamme kuin aiemmassa luonnosvaiheen lausunnossamme.

Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavaehdotuksessa 17.12.2007 on Ämmässuon **jätteenkäsittelytoimintojen alueeksi rajattu edelleen lähes 400 hehtaarin alue "EJ1"-merkinnällä.** Tämän alueen päälle on merkitty noin **500 hehtaarin alueelle "viivoitettuna" alue, joka soveltuisi kiviaineksen ottotoimintaan.** "EJ1"-alueen sisään on merkitty "EJ/EN"-merkinnällä **jäte- ja enegiahuollon alue, joka tarkoittaa yhtä tai useampaa jätteenpolttolaitosta** tai vastaavaa muuta laitosta. Ämmässuo-Kulmakorven alueen

sisään on lisäksi merkitty "EJ3"-**ylijäämämaiden loppusijoitusalue** ja "mr"-**maakunnallinen moottoriurheilurata**.

Ämmässuon aluetta ja sen lähiympäristöä on jo kohtuuttomasti kuormitettu 20 vuoden ajan. Vaihemaakuntakaavassa esitetyt kaiken keskittävät Ämmässuo-kulmakorven alueen jäte- ym. toiminnot ja toimintojen lisäykset ovat alueen asukkaille kohtuuttomia ja ovat kokonaisuudessaan huonoa ja epäoikeudenmukaista alueidenkäytön suunnittelua. Kaavamääräyksissä lisäksi annetaan mahdollisuus alueiden kylkeen vielä lisää liittää "alueen toimintoihin soveltuvaa toimintaa", mikä entisestään lisäisi haittoja ja alueelle suuntautuvaa liikennekuormaa.

On hyvän suunnittelun vastaista loputtomasti paisuttaa jo nyt pohjoismaiden suurimmaksi mainostettua Ämmässuon jätetoimintojen aluetta. Alueen kokonaisvaikutukset eivät ole enää kenenkään hallinnassa ja haitallisten päästöjen kärsijöiksi joutuvat vääjäämättä alueen asukkaat, ympäristö ja luonto sekä erityisesti Ämmässuon alapuolisen valuma-alueen vesistöt sekä viimekädessä Suomenlahti ja Itämeri. Jos Ämmässuolle sijoitetaan vielä jätteenpolttovoimaloita joutuvat haitallisten päästöjen piiriin vielä paljon laajemmat luontoalueet ja taajamat. 100 metriset piiputkaan eivät laimenna tai poista polttolaitosten ajoittaisesti suuristakin päästöistä aiheutuvia haittoja.

Ensin alueelle on väkisin asukkaista ja luonnosta piittaamatta kaksi vuosikymmentä rakennettu mittava jätetoimintojen infrastruktuuri. Sitten Uudenmaan liitto ko. vaihemaakuntakaavassaan tarkoitushakuisesti ja kyseenalaisesti perustelee ratkaisujaan, että koska alueella jo on infrastruktuuria, on sinne hyvä ja tarkoituksenmukaista sijoittaa sitä merkittävästi vielä lisää. (Selostuksen kohdassa 5.1/Suunnitteluratkaisun perustelut, s.35).

Selostuksen kohdassa 5.1/Suunnitteluratkaisun perustelut, sivulla 38 kohdassa "Vaikutukset asukkaisiin, elinoloihin ja yhteisöihin" **asiattomasti vähätellään** Ämmässuon kaatopaikka-alueen todellisia vaikutuksia. Merkittävästi haitalliset vaikutukset ovat olleet jo yli 20 vuoden ajan näkyvästi esillä kaikissa tilanteissa, joissa asukkaat ovat voineet tuoda esiin mielipiteensä. Ko. kohdan tekstissä esitetään todenvastaisesti ja vähätellen, että "saattaa heikentää alueiden asuinviihtyisyyttä" ja että "jätevoimaloihin liittyvät asenteet ja pelot saattavat heikentää asukkaiden elinoloja ja asumisviihtyvyyttä". **Tekstistä tulee poistaa sanat "saattaa", jolloin pitäydytään paremmin totuudessa.**

Vaihemaakuntakaavaluonnos sallisi myös jätetoimintateollisuuden sijoittumisen nyt merkittyjen jätetoiminnon alueiden tuntumaan, niiden ulkopuolelle. Tämä kasvattaisi ja keskittäisi todellisuudessa jätetoimintoja ja niiden haittoja merkittävästi lisää.

VAATIMUKSIA

Vaadimme muutoksia vaihemaakuntakaavaehdotukseen seuraavasti:

1.

Ämmässuon-Kulmakorven alue

Merkittävien kivivarantojen alue (kartalla pystyviivoitus)

Ämmässuon-Kulmakorven alueelle merkitty laaja n. 500 ha **kiviaineksen ottoon soveltuvan alueen viivoitusmerkintä kaavamääräyksineen** tulee poistaa ja rajaus muuttaa nykyistä tilannetta vastaavaksi. Alueella tulee loushintaa sallia vain niiltä osin kuin ne edesauttavat esittämiemme muiden vaatimusten toteutumista. Jo päättyneet loushinta-alueet, kuten jo suljetut kaatopaikat sekä kaatopaikan laajennusalue, tulee rajata merkinnästä pois.

EJ1-merkitty alue

Aluetta tulee merkittävästi pienentää ja alue tulee käsittää vain alueen, jolla nykyisiä jätetoimintoja voidaan suorittaa sellaisella tavoitteella, että alueen kokonaiskuormitusta voidaan oleellisesti vähentää. Kaatopaikkatoimintoja tulee supistaa vain alueellisiksi ja kaatopaikkatoimintoja tulee merkittävästi ohjata muualle Helsingin/Uudenmaan seudulle.

EJ1-alueen kaavamääräyksiin tulee lisätä selkeä määräys, että riittävät suojaviheralueet tulee sisällyttää aluerajauksen sisäpuolelle.

EJ1-alueen sisältä tulee rajata pois omalla merkinnällään, esim. EJ1a/v alueet, joilla osoitetaan ne alueet (kaatopaikat I ja II), joissa kaatopaikkatoiminta on päättynyt ja jonka valmistelu tulevaan virkistyskäyttöön on käynnistynyt.

EJ1-alueen kaavamääräyksistä tulee poistaa lause, että "Alueelle tai sen välittömään läheisyyteen voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa jätemateriaalin hyödyntämiseen liittyvää tai alueelle muuten soveltuvaa yritys- ja teollisuustoimintaa."

EJ/EN-alue

Ko. alueelle ei tule sijoittaa **EJ/EN-merkintää** eli mahdollisia jätteenpolttolaitoksia eikä voimalaitostuhkien varastointia eikä tuhkien loppusijoituksia. Alueiden tarkempi asemakaavoitukseen ei salli jätevoimaloiden sijoittamista alueelle.

Vaihekaavaluonnoksessa esitettyjen alueelle mahdollisesti sijoitettavien jätteenpolttolaitosten olemassaolo selviää kyllä kaavaehdotuksesta. Jätteenpolttolaitosten synnyttämien **tuhkien** (n.30-40% poltettavasta jättemäärästä) sijoittelusta ja kohtalosta ei kaavaluonnoksessa ole selkeitä ohjeistuksia eikä mahdollisia aluevarauksia. Tuhkien käsittely, varastointi sekä loppusijoitusalueet on hämärretty selostuksessa ja kaavamerkinnöissä sekä määräyksissä osallisille ymmärtämättömiksi. Ämmässuon alueelle ei vaihekaavassa tule osoittaa lainkaan tuhkien sijoittamista.

2.

Kulmakorven alue

EJ3-alue

EJ3-alue tulee esittää merkinnällä EJ3/v ja huomioida uuden merkinnän kaavamääräykset

Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattu alue EJ3, joka siis muutetaan **EJ3/v**-alueeksi, tulee rajata siten, että vain nykyiset jo louhitut ja muuten raikatut alueet täytetään ja maisemoidaan ja sen jälkeen alue jätetään kehittymään virkistyskäyttöön.

EJ3-alueen, joka siis muutetaan **EJ3/v**-alueeksi, kaavamääräyksistä tulee poistaa lause, että "Alueelle tai sen välittömään läheisyyteen voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa näiden aineiden hyödyntämiseen liittyvää tai alueelle muuten soveltuvaa yritys- ja teollisuustoimintaa."

EJ3-alueen, joka siis muutetaan **EJ3/v**-alueeksi, kaavamääräyksiin tulee lisätä selkeä määräys, että riittävät suojaviheralueet tulee sisällyttää aluerajauksen sisäpuolelle.

mr-alue

Kaikenlainen moottoriurheilutoiminnan salliva kaavamerkintä (**mr-merkintä** vaihekaavassa) tulee poistaa. Uusien moottoriurheilualueiden, niin paikallisten kuin seudullistekin, osoittaminen vaihekaavassa on vastuutonta ja huonoa sekä ristiriitaista alueiden käytön suunnittelua ajatellen yleisesti tunnustettua ilmastonmuutoksen uhkaa ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi käynnistyneitä valtakunnallisia sekä maailmanlaajuisia toimia. Moottoriurheilualueiden sisällyttäminen jo nyt kohtuuttomasti kuormitetulle alueelle on asukkaiden epäoikeudenmukaista kohtelua ja huonoa alueidenkäyttöä.

3.

Ämmässuon-Kauhalan am-alue

Ämmässuon am-merkintä kaavamääräyksineen tulee poistaa vaihekaavasta. Maakunnallinen ampumarata lisää kohtuuttomasti jo muutenkin liian suureksi paisuneen Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen ja sen kylkiästoimintojen ympäristöönsä aiheuttamaa merkittävää haittaa. Ampumarata erityisesti haittaa kaatopaikka-alueen länsipuolen laajan yhtenäisen luontoaluetta ja sen virkistyskäyttöä aiheuttamalla merkittävää lisärakentamista sekä liikenne- ja meluhaittaa sekä pelkoja harhaluodeista yms.

Kirkkonummella 14.3.2008

Kunnioittaen
Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry
Jussi Pesola, puheenjohtaja

Kolmperän asukasyhdistys ry, Espoo
Nuuksion omakotiyhdistys ry, Espoo
Espoonkartanon omakotiyhdistys ry - Esbogårds egnahemsförening r.f., Espoo
Espoon ympäristöyhdistys ry, Espoo
Föreningen för Norra Kyrkslätt - Pohjois-Kirkkonummi-yhdistys ry, Kirkkonummi
Arja Alho, Kirkkonummi